

FAKAMATALA FAKALAHÍ (APPENDIX) 1: PALANI MATEUTEU KI HA ME‘A FAKATU‘UPAKĒ (EMERGENCY PREPAREDNESS PLAN)

Kuo pau ke fakakakato ‘a e palani ko ‘ení kimu‘a ‘i ha hoko ha me‘a fakatu‘upakē pe fakatamaki. ‘I he taimi ‘oku hoko ai ha fakatamaki, ‘e ala fiema‘u ke tokanga‘i ‘e ho komiuniti kinautolu ‘o a‘u ki ha ‘aho ‘e tolu kimu‘a pea toki a‘utaki atu ‘a e tokoni faka‘ofisialé. ‘E lava ke faka‘aonga‘i ‘a e Palani ko ‘ení ‘o hoko ko ha pepa fakamatala ‘oku tu‘u mavahe ka ‘oku fa‘u ‘a e fakahinohino ma‘á e Ngaahi Komiuniti Fakalotu Mālohí (Resilient Religious Communities) ke tokoni atu ki ho‘o ngāue ki he palaní.

Ko e Taumu‘a ‘o e Palani ko ‘ení

- Tokoni ke mahino kiate koe ‘a e ngaahi fakatu‘utāmaki ‘oku hoko ‘i ho komiuniti
- Fakahoko atu ke ke ‘ilo‘i ‘a e matu‘utāmaki ‘e ala hokó mo e ngaahi nunu‘a ‘o e ngaahi fakatu‘utāmaki ko ‘ení ‘i homou komiuniti
- Fakapapau‘i ‘okú ke ‘ilo‘i ‘a e ngaahi founga te ke ngāue‘aki ke ke fetu‘utaki ai ke ‘ilo‘i ‘a e ngaahi fakatu‘utāmaki mo e ngaahi me‘a ‘e ala matu‘utāmaki
- Tokoni‘i koe ke ke ‘ilo‘i ‘a e me‘a te ke lava ‘o fai ke teuteu‘i ho komiuniti, mo tokoni‘i kinautolu ‘oku fakafalala atu kiate koé, ke nau matu‘uaki ha hoko ha me‘a fakatu‘upakē

Ko Homau Komiuniti

Hingoa ‘o e komiuniti fakalotu:	Tokolahi ‘o e kau mēmipá:
Feitu‘u fai‘anga lotú pe senitā fai‘anga lotú:	(Ngaahi) Feitu‘u ‘oku nofo ai ‘a e kau mēmipá:
Fika telefoní:	Uepisaití:
‘Imeilí:	Mítia fakasōsialé:
Tefito‘i kautahá (kapau ‘oku kaunga ki ai):	

Timi Palaní

Hingoa ‘o e tokotaha ngāue ki he me‘a fakatu‘upakē:
Ko honau (ngaahi) fika telefoní:
Ko ‘enau (ngaahi) tu‘asila ‘imeilí:

Ngaahi hingoá, fakaikiiki ki he fetu‘utaki mo e ngaahi fatongia ‘o e timi palaní

1. Hingoá Fatongia (Ngaahi) fika telefoní	4. Hingoá Fatongia (Ngaahi) fika telefoní
2. Hingoá Fatongia (Ngaahi) fika telefoní	5. Hingoá Fatongia (Ngaahi) fika telefoní
3. Hingoá Fatongia (Ngaahi) fika telefoní	6. Hingoá Fatongia (Ngaahi) fika telefoní

Ko ha fakakaukau lelei ia ke ‘i ai foki mo ha lisi ‘o ha kau ngāue talifaki telia na‘a ‘ikai ke ‘atā ‘a e kakai ko ‘ení

Fatongia ‘aki ‘a e fetu‘utaki ki he ngaahi me‘a ko ‘eni...

Ngaahi tokoni fakavavevavé (kapau ‘e fiema‘u)	Hingoá	Fetu‘utakí
Tokangaekina ‘o e Me‘a Fakatu‘upakē 'i ‘Aokalaní (AEM)	Hingoá	Fetu‘utakí
Kautaha fakalotu fakafonuá (kapau ‘oku kaunga ki ai)	Hingoá	Fetu‘utakí
Ngaahi mēmipa ‘o e komiunitií (kau ai e kau ngāue ‘ofá)	Hingoá	Fetu‘utakí
Fetu‘utaki mo e ngaahi tali ‘a e mitiá	Hingoá	Fetu‘utakí

Ko e hā ha ngaahi fakatu‘utāmaki te ne ala uesia ‘a e komiunitií?

Faka‘aonga‘i ‘a e ngaahi me‘angāue ki hono vakai‘i ‘a e fakatu‘utāmaki ‘a ‘Aokalaní mo e ‘ilo fekau‘aki mo e ngaahi fakatu‘utāmaki (hazards) mo e/pe ngaahi me‘a fakatu‘upakē na‘e hoko ‘o ne uesia ‘a e komiunitií.

Fakatu‘utāmaki 1	Ngaahi fakamatalá (ngaahi fakatu‘utāmaki mo e ngaahi nunu‘á)
Fakatu‘utāmaki 2	Ngaahi Fakamatalá
Fakatu‘utāmaki 3	Ngaahi Fakamatalá
Fakatu‘utāmaki 4	Ngaahi Fakamatalá
Fakatu‘utāmaki 5	Ngaahi Fakamatalá

Fakakaukau‘i ha ngaahi sitepu ke fakasi‘isi‘i ai ‘a e ngaahi matu‘utāmaki ‘e ala hokó. Kapau ‘e fiema‘u ke kumi fale‘i mei he ngaahi potungāue hangē ko e AEM mo e FENZ.

Ngaahi Fetu‘utakí

Ko e hā ‘a e ngaahi founga lelei taha ke fetu‘utaki ai ki ho komiunitií? ‘Oku ‘i ai nai ha ngaahi kulupu lea fakafonua ‘i he komiunitií ‘oku fiema‘u ke fakakaukaua?

Founga fetu‘utakí	Fakaikiikí
Founga fetu‘utakí	Fakaikiikí
Founga fetu‘utakí	Fakaikiikí
Founga fetu‘utakí	Fakaikiikí
Founga fetu‘utakí	Fakaikiikí

Tu‘unga Lelei ‘o e Mo‘uí (Welfare)

‘E malava ke ‘i ai ha kakai/ngaahi kulupu tu‘u lavea ngofua ‘i homou komiunitií. ‘E anga fēfē ha fetu‘utaki mo tokoni‘i ‘a e ngaahi kulupu ko ‘eni ke langa ‘enua tu‘unga mateuteu kimu‘a pe tokoni‘i kinautolu lolotonga ha me‘a fakatu‘upakē? (Kātaki ‘o fakatonuki ‘i ho‘o ngāue ki ai)

- Teuteu‘i ha lisi ‘o ha kakai/ngaahi kulupu tu‘u lavea ngofua ‘i ho komiunitií ‘oku ngalingali te nau fiema‘u ha tokoni
- ‘Ilo‘i e ngaahi ma‘u‘anga tokoni ‘e lava ke fakahoko atu ‘e homou komiunitií ke tokoni‘i ‘a e tu‘unga lelei ‘a e mo‘uí, kau ai hono ‘oatu ‘o e ngaahi fiema‘u tefitó (pa‘anga, me‘akai, vai, vala, nāunau mohenga, nāunau fale, tokoni fakafaito‘o, nofo‘anga mo e alā me‘a pehē)
- Fa‘ufa‘u ha Palani Faka‘api ki ha Me‘a Fakatu‘upakē mo homou ngaahi fāmilí
- ‘Ilo‘i e ngaahi sitepu ke fakapapau‘i ‘oku mateuteu tatau pē ‘a e kau mēmipa ‘o e komiunitií

Senitā 'oku Tataki 'e he Komiuniti

Lolotonga e me'a fakatu'upakeé, 'oku 'atā nai ho senitaá ke faka'aonga'i ko ha Senitā 'oku Tataki 'e he Komiuniti? 'io 'ikai

Kapau 'oku 'io, hū ki he ngaahi fakahinohino 'a e AEM ki hono fokotu'u iá 'i he <https://www.aucklandemergencymanagement.org.nz/community-emergency-hubs>

Ngaahi ma'u'anga tokoni mo e me'a 'e ala malavá

- Hiki ha lisi 'o e ngaahi ma'u'anga tokoni fakavavevave 'e ala fiema'ú
- 'Ilo'i kotoa 'a e ngaahi ma'u'anga tokoni fakavavevave kuó ke 'osi ma'ú
- 'Ilo'i 'a e ngaahi kautaha mo e ngaahi sēvesi fakakomiuniti tautautefito kiate kinautolu te nau lava 'o fakahoko ha tokoni ki ho komiuniti
- Vakai'i pe ko e hā mo ha toe ako 'oku fiema'ú ke fakapapau'i 'oku malava ke fakahoko 'a e ngāue atu ki ha me'a fakatu'upakē hangē ko e 'uluaki tokoni (first aid), ngaahi polokalama 'ahi'ahi

'Oku fiema'ú ke fakahaa'i atu 'a e Palani ko 'eni ki he komiuniti fakalūkufua kapau 'oku fiema'ú ke ola lelei. Ko e ngaahi founga 'eni ke fakahaa'i atu ai mo fakakau 'a e komiuniti 'i he Palani:

- Ngaahi fakataha'anga fakalotu mo e ngaahi fakatahá
- Ngaahi fanongonongo 'i he ngaahi papa fanongonongo ki he komiuniti
- Fanongonongo pe ngaahi fakamatala 'i he tohi fanongonongo 'a e komiuniti
- Ngaahi polokalama akó